

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July -2025

Course	: B.A(Hons) sem-01	Date	: 21/05/2025
Subject Code	: CHR-03	Time	: 11:30am to 12:30pm
Subject Name	: રોજિંદા જીવનમાં માનવ અધિકાર	Duration	: 01 Hours
		Max. Marks	: 35

પ્રશ્ન-1 ગ્રાહક સુરક્ષા અન્વયે ગ્રાહકોના હક(Consumer Rights) અને ગ્રાહકોને ઉપલબ્ધ રાહતો જણાવો. 10

અથવા

પર્યાવરણ સુરક્ષા(Environmental Protection) અંતર્ગત પર્યાવરણીય તકરારો પૈકી નર્મદા નદી પર સરદાર સરોવર પ્રાયોજનાની પૂર્વભૂમિકા અને નિસબત ધરાવતા મુદ્દાની વિગત સમજાવો.

પ્રશ્ન-2 જાહેર હિતનો મુકદમો (Public Interest Litigation-PIL) રજૂ કરવાની પ્રક્રિયા શું છે તે જણાવો? 10

અથવા

માનવહકના ભંગ બાબતે, ઝુંબેશ અને હિમાયત માટે ઉચિત કેસ અભ્યાસ (Case study) સમજાવી શું કરવું તે જણાવો ?

પ્રશ્ન-3 (A) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 10

1. રક્ષણાત્મક તંત્ર અન્વયે પોલીસ સાથે કામ પાડતી વખતે કઈ-કઈ બાબતો યાદ રાખવી જોઈએ?
2. ભારતમાં વિકલાંગોના હક અંતર્ગત ભારતમાં વિકલાંગોની સ્થિતિની સમજણ આપો.
3. સોંગંદનામું કેવી રીતે કરવું ?
4. ધરપકડ અને અટકાયતના તમામ કિસ્સાઓમાં અનુસરવા માટેના ભારતની માન.સુપ્રીમ કોર્ટના આદેશો શું છે ?

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો 05

1. કઈ કલમ એમ જણાવે છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ પોતાની જિંદગી કે પોતાના અંગત સ્વતંત્ર્યથી વંચિત રહેશે નહિ?, સિવાય કે કાયદા દ્વારા પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અનુસાર તેમ કરવામાં આવ્યું હોય.

(A) કલમ 20 (B) કલમ 21 (C) કલમ 22 (D) કલમ 23

2. "જાહેર હિતના મુકદમા"નો શબ્દપ્રયોગ ૧૯૬૦ના દાયકામાં ક્યાં ઉદ્ભવ્યો ?

(A) અમેરિકા (B) બ્રિટન (C) ફ્રાંસ (D) ભારત

3. કેટલા વ્યવસાયી તાલીમ કેન્દ્રો(VRC) વિકલાંગોની તાલીમ માટે દેશભરમાં સ્થાપવામાં આવ્યા છે.?

(A) 15 (B) 16 (C) 17 (D) 18

4. નીચેમાંથી કયું સામાયિક ખાસ વૃદ્ધજનનો માટેનું સામાયિક છે ?
- (A) સિનયર હેરીટેજ સિલેકશન (B) રીડર ડાઈજેસ્ટ
(C) નવનીત સમર્પણ (D) અભિયાન
5. જ્યારે સરકાર પોતે પોતાની મેળે જે કાયદાકીય પગલા લે, તેને શુ કહેવામાં આવે છે?
- (A) હેબિયસ કોર્પસ(Habeas Corpus) (B) મેન્ડેમસ(Mandamus)
(C) કુઓ વોરંટો(QUO WARRANTO) (D) સુઓ મોટો(SUO MOTO)
